

**НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ“**

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д.ик.н. Гошо Кирилов Петков

Директор на Институт за научни изследвания и обучение
на докторанти при Университет по библиотекознание
и информационни технологии, гр. София

Адрес за кореспонденция: София, п.к. 1784, бул. „Цариградско шосе“ №
тел. 0887 300260

Относно: Дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ по
докторска програма "Организация и управление извън сферата на
материалното производство (национална сигурност)".

Тема: „Контрол и превенция на проблемите, свързани с трафика на
хора, застрашаващ националната сигурност“

Автор на дисертационния труд: Полина Пламенова Петкова

Научен ръководител: полк. доц. д-р Невена Атанасова Кръстева

Велико Търново * 2025 г.

Становището е възложено по решение на Научно жури, определено със Заповед на Началника на НВУ „Васил Левски“ № РД-06-291/23.12.2024 г. За изработване на становището ми бяха предоставени дисертационен труд, автореферат и публикации по темата. Научен ръководител на докторанта е доц. д-р Невена Атанасова Кръстева.

Докторантката е депозирала всички документи, изискуеми от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и правилниците на НВУ по процедурата за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Тя е изпълнила дейностите, планирани за обучението в докторантура чрез самостоятелна форма на подготовка, успешно е положила определените в индивидуалния учебен план изпити и е представила дисертационен труд, автореферат и публикации по темата на изследването.

По време на обучението си докторантката е доказала, че притежава изискваните според чл. 36 (3) от ЗРАСРБ задълбочени теоретични знания по съответната научна специалност и необходимите способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

Дисертационният труд на Полина Петкова безспорно е актуален, доколкото болезнено е назрял проблемът с бежанския поток, заливащ в последно време Европа, а в немалка степен и България, допълнен и от трафика на хора. Това срива усилията за създаване и поддържане на приемливо равнище на националната сигурност, която гарантира сигурността на гражданите и просперитета на държавата. Очевидно е необходим научен съпровод на опитите проблемът да бъде решен или поне сведен до приемливо и контролируемо равнище. Ето защо на настоящия дисертационен труд следва да се гледа именно като на принос в тази посока, а смелостта на автора да се захване с неговото решаване респектира и заслужава подкрепа.

Като обем, структура и стил на изложение изследването отговаря на критериите за дисертационен труд.

Авторката е възприела класическата структура от три глави, наречени в конкретния случай раздели. Всеки раздел/глава съдържа по два или три параграфа (раздел втори), както и подпараграфи. Всеки раздел завършва с изводи, които обобщават казаното в параграфите, като експлицитно представят постигнатото в тях. Освен това осигуряват и плавния преход към следващата глава/раздел, което поддържа логиката на изложението.

Полина Петкова си поставя ясната и конкретна цел „да анализира съвременните тенденции в трафика на хора, да идентифицира основните фактори, допринасящи за възникването и развитието на този феномен, и да предложи конкретни мерки за неговото противодействие“. Тя развива своето изследване при хипотезата, че „повишаването на осведомеността сред младите хора относно рисковете, свързани с трафика на хора, чрез провеждане на образователни кампании и включване на темата в учебните програми, ще доведе до намаляване на броя на жертвите на трафик в дългосрочен план, като им предоставя необходимите знания и умения за самозащита“.

Като обект авторката формулира „различните форми на проявление на явлението „трафик на хора“, а като предмет посочва „обществената осведоменост, действащото законодателство и институционалните механизми, предоставени за подкрепа и защита на жертвите“.

Целта е декомпозирана в няколко научни задачи, формулирани в традиционната последователност, които авторката е решила, а именно:

- Анализирала е съвременните тенденции в трафика на хора и е идентифицирала основните форми на трафик на хора, които са характерни за съвременния свят;
- Идентифицирала е факторите, допринасящи за възникването и развитието на трафика на хора и е анализирала социално-икономическите фактори, които правят хората уязвими на трафик;

- Оценила е ефективността на съществуващите мерки за борба с трафика на хора и е анализирала националното законодателство и международните конвенции, свързани с борбата с трафика на хора;

- Оценила е ефективността на институционалните механизми за превенция, разследване и преследване на трафика на хора, както и практиките за идентифициране и подкрепа на жертвите на трафик;

- Разработила е препоръки за подобряване на превенцията и борбата с трафика на хора и предложения за укрепване на международното сътрудничество в борбата с трафика на хора;

- Формулирала е препоръки за подобряване на осведомеността на обществото и на младите хора по отношение на рисковете, свързани с трафика на хора;

- Предложила е мерки за укрепване на защитата на жертвите на трафик.

Авторката е представила методите и е посочила ограниченията на които е подложено изследването.

Представеният материал много добре е ситуиран в отделните глави, доколкото първата се занимава с националната сигурност, като извежда дефиниции, видове сигурност и очертава глобалните рискове и конкретни заплахи. Втората глава анализира трафика на хора като социално явление и бич на съвременността. Анализира законодателството в този контекст и представя данни за трафика. Разкрива формите на контрол и превенция на трафика на хора.

Третата глава следва да се разглежда като емпирична проекция на теоретичните разсъждения във втора глава. Представена е организацията на емпиричното изследване и е описан приложеният метод. Във втория параграф на главата са представени и анализирани данните от емпиричното изследване. Чрез фигури и в табличен вид авторката е публикувала резултатите от емпиричното си изследване. Приложила е някои статистически процедури, за да онагледят съображенията си относно проявлението на изследвания конструкт. Описала е резултатите от т.нар. корелационен анализ.

В теоретико експерименталното изследване е постигнат необходимия баланс между съдържание и обем при разглеждане на отделните проблеми. Направен е задълбочен преглед на съответната научна литература, като са обхванати водещите класически и съвременни теории по изследваната тематика. Анализът на литературните източници показва, че авторката познава съвременното състояние на изследвания проблем, както и последните тенденции в неговото проучване. Така дисертационното изследване изцяло е ситуирано в научния контекст на изследванията по проблема.

В дисертационното изследване се открояват приноси с теоретичен и приложен характер. Приносите могат да се резюмират като научни и практически.

Личният принос на докторантката в получаването на резултатите в дисертационния труд е неоспорим, което личи и от публикациите, които са направили достояние до широката научна обществено-разсъжденията и в дисертационния труд. В текста не съм открил, а и не съм получавал сигнали за плагиатстване на чужди публикации.

Авторефератът отразява точно и вярно най-важните аспекти на дисертационното изследване, а справката за приносите съдържа реалните научни постижения на докторанта.

Запознаването ми с представения дисертационен труд и автореферата към него ми дават основание да направя следните изводи:

- Разкритата процедура за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ отговаря на изискванията, предвидени от чл.8 до чл.11 на глава втора от ЗРАСРБ и на чл.24 до чл.34, раздел втори на ППЗРАСРБ.

- Дисертационният труд съдържа предвидените в чл.6 (3) на ЗРАСРБ и в чл.27 (1) от ППЗРАСРБ научно-приложни резултати, които са принос в науката.

- Проличава отличната теоретична и методологическа подготовка на докторантката, овладяла технологията на научното изследване на равнище, което и дава възможност да планира и провежда

самостоятелни изследвания и в други области на научното знание.

Въз основа на положителните ми оценки за дисертационното изследване и качествата на авторката, предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват на Полина Пламенова Петкова да се даде образователната и научна степен "Доктор" в посоченото професионално направление.

Дал становището: проф. д.ик.н.

Г. Петков

януари 2025 г., гр. София,

**NATIONAL MILITARY UNIVERSITY
'VASIL LEVSKI'**

O P I N I O N

by Prof. D.Sc. Gosho Kirilov Petkov

Director of the Institute for Scientific Research and Development and
Doctoral Studies to the University of Library Studies and Information
Technologies – Sofia, Bulgaria

Correspondence address: 119, Tsarigradsko shosse Blvd. 1784 Sofia, Bulgaria
E-mail: g.petkov@unibit.bg, Mob.: +359 (0) 887 300260

Subject: Dissertation thesis for acquiring the Educational and
Scientific Degree „*Doctor*“ in Doctoral Program "Organization
and Management Outside the Sphere of Material Production
(National Security)".

Author of the Dissertation: Polina Plamenova Petkova

Topic: 'Control and prevention of human trafficking related issues,
threat to the national security'

Scientific supervisor: COL Assoc. Prof. Nevena Tsvetkova
Atanasova-Krasteva, Ph.D.

Veliko Tarnovo * 2025

The opinion was assigned by decision of a Scientific Jury, appointed by Order of the Commandant of the National University "Vasil Levski" No. RD-06-291/23.12.2024. In order to prepare the opinion, I was provided with a dissertation, an abstract (autoreferat) and publications on the topic. The doctoral student's scientific supervisor is Assoc. Prof. Dr. Nevena Atanasova Krasteva.

The doctoral student has submitted all documents, required by the legislation of the Republic of Bulgaria: the Act on the Development of the Academic Staff in The Republic of Bulgaria the Regulations for the Implementation of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations of the National Military University on the procedure for obtaining the educational and scientific degree "Doctor". The doctoral student has completed the activities planned in the course of education and training in doctoral programmes in an independent form of studies; she has successfully passed the exams, specified in the individual curriculum and has submitted a dissertation, an abstract (autoreferat) and publications on the topic of the scientific research.

During th process of education and training, the doctoral student has proven that she possesses the in-depth theoretical knowledge in the relevant scientific specialty, required by Article 36 (3) of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria along with the necessary abilities to conduct independent scientific research.

Unquestionably, Polina Petkova's dissertation is undoubtedly relevant, as the topic of the refugee flow/migrant wave, which has recently engulfed Europe, and, to a greater extent, Bulgaria, has become "painfully ripe" and widely debated due to the fact that human trafficking frequently supplements it. This undercuts the attempts and thwarts the efforts to establish and preserve a respectable standard of national security, which ensures both the safety of the populace and the state's economy. It goes without saying, that efforts to resolve the issue or at least bring it down to a manageable and acceptable level require scientific backing. The current dissertation should therefore be seen as a step in this direction, and the author's bravery in attempting to find a solution to such a

complex issue is admirable and deserving of encouragement.

In terms of volume, structure, and style, the study fits the requirements for a dissertation thesis.

The author has adopted the standard three-chapter format for the structure of the dissertation, defined as parts/sections in this case. Each section/chapter consists of two or three paragraphs (section two) and subparagraphs. Each section ends with conclusions that synthesize what was said in the paragraphs while specifically describing what was accomplished within the respective part of the research. In addition, they also enable a smooth transition to the following chapter/section, ensuring that the presentation's logic remains intact.

Polina Petkova sets clear and precise research goal, namely to "analyze contemporary trends in human trafficking, to identify the primary causes (main factors) leading to the birth and growth of this phenomena, and to propose specific measures to oppose it. She based her research on the hypothesis that "rising and increasing awareness among young people about the risks and hazards associated with human trafficking, through educational campaigns and integrating the topic in school curriculum, will contribute to a reduction in the number of victims of trafficking in the long run, by providing them with the essential knowledge and skills for self-protection."

As a research object, the author describes "the different manifestations of the phenomena of "human trafficking," and as a research subject, she indicates the "public awareness, present legislation, and institutional mechanisms provided for the assistance, support and protection of victims."

The goal is decomposed into several scientific tasks, formulated in the customary sequence, and solved by the author, namely:

- The doctoral student has examined current human trafficking trends and determined the primary types of human trafficking that are prevalent in the contemporary world;
- The doctoral student has determined the factors that lead to the formation and progression of human trafficking and examined the socioeconomic elements that render individuals susceptible to trafficking;

- The doctoral student has examined national laws and international agreements pertaining to combat human trafficking, and evaluated the efficiency and effectiveness of current anti-trafficking measures;

- Within the research, the efficiency of institutional systems for the prevention, investigation, and prosecution of human trafficking, as well as procedures for identifying and assisting and supporting trafficking victims, was evaluated, along with the effectiveness of current anti-trafficking measures and national and international laws pertaining to the subject;

- The author has developed recommendations to improve the prevention and fight against human trafficking and proposals to strengthen international cooperation in the fight against human trafficking;

- The author has formulated suggestions to rise awareness amongst society and young people regarding the risks and dangers, associated with human trafficking;

- The author has proposed measures to ensure the protection of trafficking victims of trafficking.

The author has presented the research methods/techniques and indicated the limitations to which the study was subject.

The presented material is well-placed in the individual chapters, with the first chapter, focusing on national security by deriving definitions, categories/types of security, and highlighting global risks and specific threats. The second chapter examines and analyses human trafficking as a social phenomenon and scourge of modernity. It examines relevant legislation in this context, presents facts and data on trafficking, revealing forms and methods of control and prevention of human trafficking.

The third chapter should be viewed as an empirical projection of the theoretical arguments in the second chapter. Within the third chapter, the structure of the empirical study is explained and the applied approach is described. In the second paragraph of the chapter, the data from the empirical study and the respective results are presented and analyzed. The author's empirical study's findings have been published in tabular and figure form. She

has applied some statistical procedures and techniques, in order to illustrate her considerations regarding the manifestation of the studied construct. She has provided a description of the correlation analysis's findings, as well.

When specific problems are considered, the theoretical-experimental approach achieves the appropriate balance of content and volume. A thorough review of the relevant scientific literature has been conducted, encompassing the most important classical and contemporary theories on the subject under consideration. The analysis and examination of the literary sources demonstrates that the author is aware of the present condition of the research subject, as well as the most recent trends in the research field. As a result, the dissertation research is thoroughly integrated into the scientific context of the subject.

The dissertation research includes both theoretical and applied contributions. The contributions can be categorized as scientific and practical.

The doctoral student's personal contribution to producing the results in the dissertation work is undeniable, as evidenced by the presented publications that have made the reasoning in the dissertation work known to the larger scientific community. I detected no evidence of plagiarism in the text, nor did I receive any signals of plagiarism from other publications.

The abstract accurately and truthfully depicts the most essential components of the dissertation research, and the references for the contributions include the doctoral student's actual scientific achievements.

My acquaintance with the presented dissertation work and the abstract to it give me reason to draw the following conclusions:

- The disclosed procedure for obtaining the educational and scientific degree "doctor" meets the requirements outlined in Articles 8–11 of Chapter Two of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, as well as Articles 24–34 of Section Two of the Regulations for the Implementation of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

- The dissertation includes scientific and applied results as required by Articles 6(3) and 27(1) of the Regulations for the Implementation of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, demonstrating a

contribution to science.

- The doctoral student's excellent theoretical and methodological preparation is evident, as she has mastered the technology of scientific inquiry to the point where she can organize and conduct autonomous research in other fields of scientific knowledge.

Based on my good appraisal of the dissertation and the author's characteristics, I recommend that the distinguished members of the scientific jury vote in favor of awarding Polina Plamenova Petkova the educational and scientific degree "Doctor" in the indicated professional field.

Member of the Scientific Jury: Prof. D.Sc.

G. Petkov

Sofia

14th January 2025